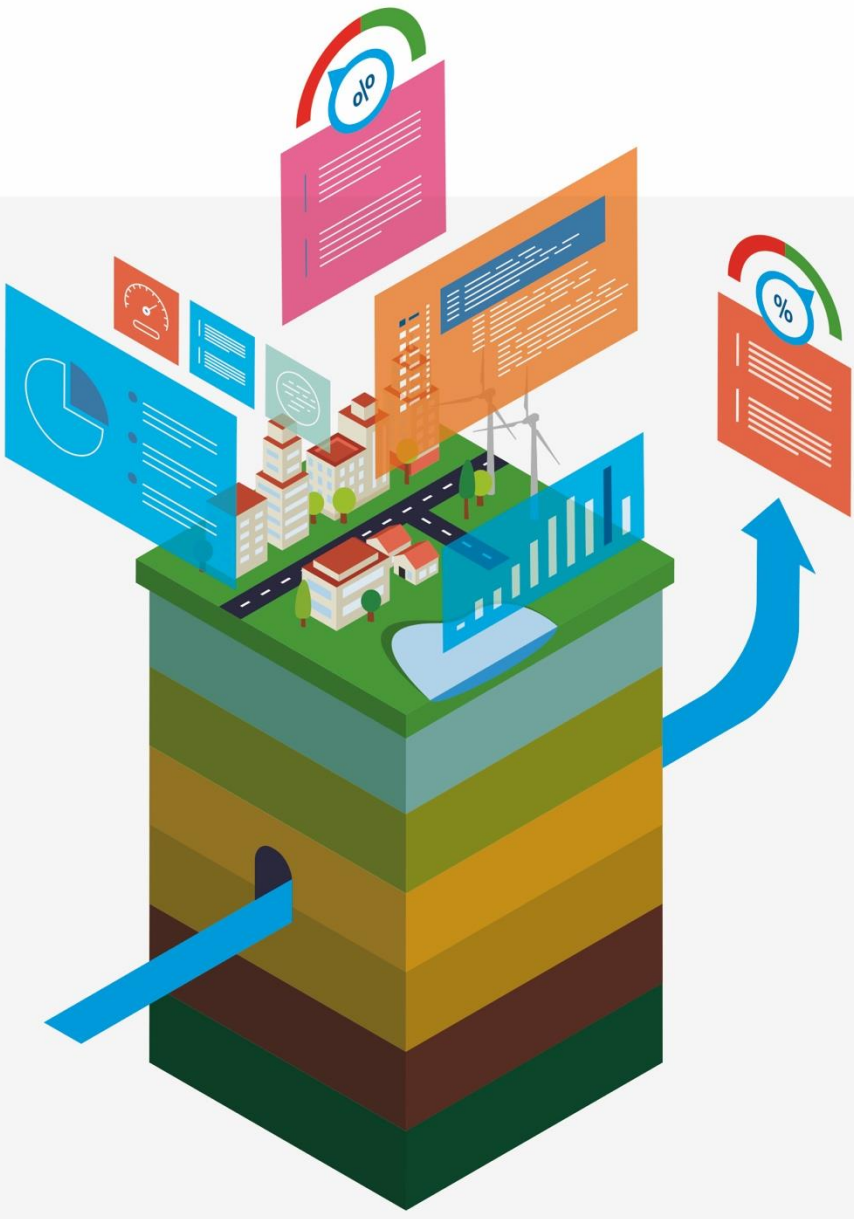
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Verantwoordingsrapportage 2022

Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO)

Datum vaststelling door College van B&W:	7 februari 2023

gemeente Hollands Kroon 10 jaar

DiS Geo
Doorontwikkeling in Samenhang

geobasisregistraties.nl

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 3

1. Inleiding 6

1.1 Wettelijke taak 6

1.2 Winstpakkers voor de organisatie 6

2. Resultaten 9

2.1 Resultaten in 2022 9

2.2 Trend over meerdere jaren 10

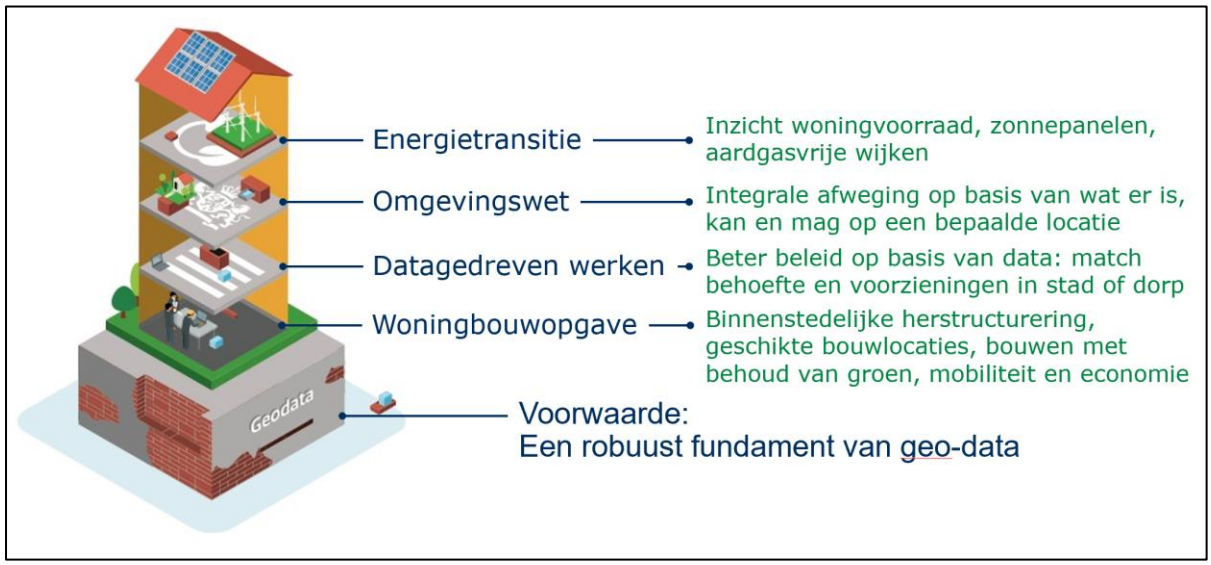
3. Verbeterplan 11

3.1 Maatregelen vorige ENSIA-ronde 11

3.2 Nieuwe verbetermaatregelen 11

Managementsamenvatting

In ons land worden geobasisgegevens jaarlijks meer dan 5 miljard keer gebruikt via de landelijke voorzieningen. Indirect gebruik, via bijvoorbeeld de doorlevering van geodata door fabrikanten van navigatiesoftware, komt daar nog bovenop. Het gebruik blijft jaarlijks stijgen en het maatschappelijk belang van deze gegevens, als onderdeel van de geo-informatie infrastructuur, is daarmee groot. Het is daarom cruciaal om de gegevenskwaliteit landelijk op peil te houden.

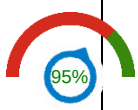

Afbeelding: nationale geo-informatie infrastructuur (NGII) als basis voor maatschappelijke vraagstukken (bron: BZK)

Wij leggen als bronhouderorganisatie verantwoording af over het beheer van de basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO). Dat doen we intern richting de gemeenteraad en aan het Rijk via het directoraat-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De scores, die op de volgende pagina te zien zijn, vormen het resultaat van door ons uitgevoerde zelfevaluaties. Deze evaluaties betreffen de gegevenskwaliteit en de borging van beheerprocessen. Informatiebeveiliging maakt hiervan vooralsnog geen onderdeel uit.

☞ **De zelfevaluaties zijn met grote zorgvuldigheid uitgevoerd door de medewerkers van de zelfsturende teams die de Basisregistraties beheren. Zij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en betrouwbaarheid van de gegevens, de procesbeheersing en de interne controle op de gegevens. Voordat de zelfevaluaties digitaal worden ingediend vindt een kwaliteitstoets plaats door de ENSIA-coördinator, die zorgvuldig de antwoorden toetst. De ENSIA-coördinator maakt deel uit van het onafhankelijke zelfsturende team dat de Verbijzonderde Interne Controle en audits uitvoert. Dat zorgt ervoor dat de objectiviteit gewaarborgd is en dat deze verantwoording een betrouwbaar beeld geeft van de kwaliteit van de Basisregistraties over 2022.**

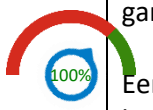
Scores geobasisregistraties 2022 (tijdvak 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022)

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BAG		Knelpunt is de samenwerking en tijdige en volledige levering van gegevens door de aanleverende zelfsturende teams.	**Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BAG** BAG beheerders zijn goed op de hoogte van de Catalogus BAG 2018 en zien voortdurend toe op kwaliteit van de BAG. De Praktijkhandleiding wet BAG wordt zo nodig geraadpleegd. Terugmeldingen worden altijd verwerkt en het kwaliteitsdashboard wordt actief gevolgd en gebruikt om fouten te herstellen en processen te verbeteren. Bezetting, processen en inzet zijn er op gericht de gestelde termijnen te halen. **Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BAG** Kennis delen is doorlopend een punt van aandacht, om de BAG kennis van de aanleverende teams op peil te brengen en te houden. Daarnaast is er structureel overleg met de betrokken teams waarmee de werkprocessen steeds worden gecontroleerd en verbeterd. **Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BAG** Kennis delen is doorlopend een punt van aandacht, om de BAG kennis van de aanleverende teams op peil te brengen en te houden. Daarnaast is er structureel overleg met de betrokken teams waarmee de werkprocessen steeds worden gecontroleerd en verbeterd. De 'eigen processen' worden door de BAG beheerders gevolgd en aangescherpt of verbeterd wanneer dat nodig is.

< 75% onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BGT		Het beheer van de BGT wordt uitgevoerd door professionele ervaren medewerkers, die gebruik maken van de inhuur van een externe partij. Deze partij is gecontracteerd en voert op zorgvuldige wijze de mutaties uit in de openbare ruimte. Het is van groot belang dat deze duurzame samenwerking in stand blijft. Een hoge kwaliteit van de BGT draagt bij tot een efficiënte en effectieve uitvoering van het onderhoud en beheer van de openbare ruimte.	**Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BGT** N.V.T. **Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BGT** N.V.T. **Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BGT** Periodieke inzage in kwaliteitsdashboard van medewerkers van de gemeente t.b.v. juiste regievoering.

< 75% Onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BRO		De betrouwbaarheid van de BRO is afhankelijk van een juiste, volledige en tijdige aanlevering van brongegevens. Met aannemers worden afspraken gemaakt om de kwaliteit van de brongegevens te garanderen. Een continue aandachtspunt is dat bij contractering van aannemers de contracten NEN-conform zijn.	**Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BRO** de ingerichte procesorganisatie continue evalueren, inclusief aandacht voor kwaliteitsbeheer; **Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BRO** Doorlopende evaluatie van de beschreven werkprocessen met aandacht voor een tijdige, juiste en volledige verwerking van mutaties in de BRO;

< 60% onvoldoende vanaf 60% voldoende

☞

Trend score geobasisregistraties

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Score 2022
BAG	88%	71%	85%	92%	95%
BGT	92%	100%	100%	100%	87%
BRO	N.v.t.	83%	92%	100%	100%

☞ **Het college en directie verklaren dat de organisatie voor wat betreft het beheer en de kwaliteit van de Basisregistraties 'in control' is. De organisatie is zich bewust van de maatschappelijke verantwoordelijkheid voor betrouwbare Basisregistraties. Als de continuïteit wordt bedreigd en de kwaliteit van de Basisregistraties achteruit dreigt te gaan dan worden direct maatregelen genomen.**

1. Inleiding

1.1 Wettelijke taak

De BAG, BGT en BRO maken onderdeel uit van het overheidsstelsel van basisregistraties. Het bijhouden van deze geobasisgegevens is verplicht voor gemeenten, met inachtneming van de bijbehorende kwaliteitseisen. De BAG bevat gegevens over adressen en gebouwen en deze worden centraal beschikbaar gesteld via de Landelijke Voorziening (BAGLV). Het Kadaster beheert de BAGLV en stelt de gegevens beschikbaar aan de diverse afnemers. Organisaties met een publieke taak, zoals ministeries, waterschappen, politiekorpsen en veiligheidsregio's, zijn verplicht de authentieke gegevens uit de registraties te gebruiken. Doordat de overheid op deze manier gegevens éénmalig inwint en meervoudig gebruikt, vraagt men burgers niet naar de bekende weg.

De BGT is een gedetailleerde (in vaktaal: grootschalige) digitale kaart van heel Nederland. Daarin worden alle objecten als gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd. Het doel van de BGT is de hele overheid gebruik te laten maken van dezelfde basisgegevens over de grootschalige topografie van Nederland.

De BRO bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw van de Nederlandse ondergrond. Momenteel wordt de BRO stapsgewijs voltooid. Per stap bevat deze registratie steeds meer gegevens over de diepe en ondiepe ondergrond. Deze worden geordend op basis van zogeheten 'registratieobjecten'. In totaal gaat het om ca. 26 registratieobjecten. Voorbeelden van registratieobjecten zijn de grondwatermonitoringsput of het geotechnisch sondeeronderzoek.

Sinds 2020 verantwoordt de gemeente zich via ENSIA ook over informatiebeveiliging en informatie-architectuur van de WOZ-uitvoering aan de toezichthouder Waarderingskamer. Op deze terreinen worden aan systemen voor de WOZ-uitvoering steeds hogere eisen gesteld. Dit komt doordat de werkprocessen voor de bijhouding van informatie in grote mate worden geïntegreerd met geobasisregistraties en de geautomatiseerde systemen in toenemende mate werken met elders bijgehouden gegevens.

Naar verwachting zullen de geobasisregistraties en de WOZ in de komende jaren binnen ENSIA verder samen gaan werken.

1.2 Winstpakkers voor de organisatie

☞ ☞ **Hierna zijn een aantal voordelen van geobasisgegevens vermeld die specifiek van toepassing zijn op onze eigen bronhouderorganisatie.**

Woningbouwopgave:
Wat voor soort woningen moeten we bouwen in welke wijk op welke locatie? Daarvoor is inzicht nodig in verhuisbewegingen (volumes, welke gezinssamenstelling verhuist van woning soort A naar woningsoort B, met welke WOZ-waarde/verkoopprijs en welke oppervlakte naar welke wijken en buurten). Daarvoor zijn data nodig uit de BAG, WOZ, BRP, BGT, bestand wijken en buurten en van het Kadaster. Met behulp van deze gecombineerde data kan beter

onderbouwd de woningbehoefte door de gemeente, provincie of Rijk worden vastgesteld. Dit beeld kan vervolgens worden gematcht met de mogelijke woningbouwlocaties. Ook het aanwijzen van de wat grotere bouwlocaties kan beter op basis van data worden uitgevoerd dan op basis van emotie en lokale deelbelangen. Een aanzienlijk deel van de woningen zal worden gerealiseerd buiten of grenzend aan stad of dorp en hiervoor is inzicht in het land nodig: de grootte (Kadaster, BRT), voorzieningen in de buurt (BGT, BRT), eigendom (BRK), prijs (WOZ-waarde/BRK).

Energietransitie:
Woningcorporaties hebben vragen als: 'Op welke panden in mijn portefeuille kan ik het beste zonnepanelen installeren?' Een belangrijk deel van het antwoord schuilt in geodata: zuidelijke ligging daken (BAG, BGT), schaduw van andere gebouwen (nationaal hoogtebestand, BAG, BGT) en benutbare oppervlakte daken (collectief beeldmateriaal, gunstige locaties voor warmtepompen en warmte/koudeopslag (BAG, BGT, BRO).

Omgevingswet:
Zonder geodata geen DSO en zonder DSO geen functionerende Omgevingswet. Immers, bij elke vergunningsaanvraag moeten de volgende vragen worden beantwoord: 'Om welk object gaat het (wat is het), waar staat het precies (waar is het) en op welk perceel ligt het (van wie is het)?' Deze data komt uit verschillende geobasisregistraties (WOZ, BAG, BGT, BRK). Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. Om te kunnen werken volgens de Omgevingswet moet de overheid systemen op elkaar aansluiten om documenten en gegevens uit te wisselen.

Burgerparticipatie:
Bij bijvoorbeeld beheer en onderhoud van groen, speelweides, trapveldjes en speeltoestellen, wordt voor gemeente en bewoners veel makkelijker als duidelijk is over welke objecten afspraken worden gemaakt en waar die zich precies bevinden (op de kaart).

Belasting heffen:
Over onroerende zaken, waterschapsbelasting of andere heffingen is vrijwel onmogelijk zonder actuele informatie (bijvoorbeeld locatie, oppervlakte, bouwjaar) over gebouwen, terreinen, sloten, etc.

Wijkgericht werken:
Wordt moeilijk als er geen inzicht bestaat in de objecten (van huizen, winkels en kantoren tot straatmeubilair, parkeerplaatsen en groen) en de locatie van al die objecten.

Ondermijning:
Het opsporen van ondermijning gaat vrijwel altijd gepaard met het combineren van data. Deze data betreft niet alleen personen of bedrijven (subjecten), maar vaak ook objecten. Zowel subjecten als objecten beschikken over unieke identificatienummers. Door subjectgegevens via ID's te verrijken met eigendoms- en locatiegegevens (BRK, BAG, WOZ) ontstaat nieuwe informatie die gebruikt kan worden in het kader van fraudebestrijding.

Waar is iets, wat is iets en welke kenmerken het heeft,
is relevant voor enorm veel processen. Denk bijvoorbeeld aan ontwikkelingsprojecten, beheer openbare ruimte, aanleg van wegen, grondwaterstand beheren, strooi routes, plannen van evenementen, efficiënte thuiszorgplanning, routes voor afval ophalen, versturen van stemkaarten, feliciteren van 100-jarigen, etc. Zonder actuele, juiste en volledige data zijn deze processen moeilijk

uit te voeren en gaat er veel mis. Daarom moeten de geobasisregistraties BAG, BGT en BRO van hoge kwaliteit zijn.

De Ambulancezorg Nederland
navigeert bij een melding op basis van de adressen en coördinaten van woningen die allemaal in de BAG staan met een hoge actualiteitswaarde. Binnen 4 dagen na het ontstaan van een object, staat een locatie in de BAG terwijl de routeplanners vaak pas ieder kwartaal worden bijgewerkt. Dit kan in spoedgevallen mensenlevens schelen.

Geodata worden gebruik door de hele samenleving.
Het gebruik van de geobasisregistraties is enorm, indirect en divers. Vaak gebruiken medeoverheden, burgers en bedrijven geo-informatie zonder dit door te hebben. Denk aan het invoeren van een adres in de routeplanner, het opzoeken van een postcode, het bekijken van een kaart, opzoeken van de kwaliteit van het zwemwater in meertjes, vragen als: 'Waar is hier de dichtstbijzijnde pizzeria' (of museum, ziekenhuis, parkeergarage, etc.). Allemaal vragen die beantwoord worden door bevraging van geobasisregistraties.

Gebruikers combineren datasets
en aangezien 'de ketting zo sterk is als de zwakste schakel' is, is de juistheid van geobasisgegevens cruciaal. Als dat niet zo is, bijvoorbeeld doordat een individuele bronhouder steken laat vallen, gaan processen verkeerd bij grotere, landelijk opererende organisaties.

Waterbeheer:
Het gebruik van de BGT om de kaarten van het oppervlaktewater te optimaliseren.

Het gebruik van de BRO:
• Om (grote investeringen in) dijkversterkingen beter op maat te kunnen maken;
• Om de kans op verzilting vanuit het grondwater of verzakking of vervuiling vanwege mijnbouwactiviteiten beter te kunnen voorspellen; en
• Om het toenemende grondwatertekort en de effecten daarvan beter te kunnen monitoren (lange lijnen);
• Bij onderzoek naar bodemenergie;
• Bij onderzoek naar klimaatadaptatie;
• Om faalkosten omlaag te brengen.

2. Resultaten

2.1 Resultaten in 2022

De score per basisregistratie is opgebouwd uit drie onderdelen: gegevenskwaliteit, kwaliteitsverbeteringstrajecten c.q. transitie en borging proces. Hieronder is de score aangegeven per geobasisregistratie:

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BAG	Categorie 1: gegevenskwaliteit	93 %
	Categorie 2: proces en organisatie	100 %
	Totaalscore	95 %

Vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BGT	Categorie 1: gegevenskwaliteit	93 %
	Categorie 2: proces en organisatie	75 %
	Totaalscore	87 %

Vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BRO	Categorie 1: gegevenskwaliteit	100 %
	Categorie 2: proces en organisatie	100 %
	Totaalscore	100 %

Vanaf 60% voldoende

☞ Uit de bovenstaande tabel blijkt dat voor alle onderdelen van de BAG en de BGT boven de toegestane norm van 75% is gescoord. Voor alle onderdelen van de BRO is ook boven de toegestane norm van 60% gescoord. Om er voor te zorgen dat in de toekomst de scores hoog blijven verwijzen wij naar de in hoofdstuk 3 opgenomen verbetermaatregelen.

2.2 Trend over meerdere jaren

Trend score geobasisregistraties:

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021	Score 2022
BAG	88%	71%	85%	92%	95%
BGT	97%	100%	100%	100%	87%
BRO	N.v.t.	83%	92%	100%	100%

☞ Wat betreft de trend van de BAG is een stijgende lijn zichtbaar. Dat is te verklaren door het vergaren van kennis en ervaring. De lagere score over 2019 is incidenteel, omdat deze is veroorzaakt door het vertrek van een ervaren medewerker.

Wat betreft de trend van de BGT is de lijn tot 2022 maximaal. Over 2022 is een lagere score behaald. De oorzaak daarvan is dat terugmeldingen in enkele maanden niet tijdig zijn verwerkt.

Wat betreft de trend van de BRO is een stijgende lijn zichtbaar. Deze Basisregistratie had vanaf de invoering te maken met aanloopproblemen zoals het opdoen van kennis en ervaring en het borgen van het proces in de organisatie. Dat verklaart de stijgende lijn.

3. Verbeterplan

3.1 Maatregelen vorige ENSIA-ronde

☞ **Tijdens de vorige ENSIA-ronde hebben geen gesprekken plaatsgevonden met Kadaster, vanuit kwaliteitsmanagement en in opdracht van de toezichthouder, omdat geen sprake was van structurele gebreken.**

Ten aanzien van de BAG
De verbetermaatregelen zijn grotendeels gerealiseerd.

Ten aanzien van de BGT
De verbetermaatregelen zijn grotendeels gerealiseerd.

Ten aanzien van de BRO
Alle verbetermaatregelen zijn volledig gerealiseerd.

3.2 Nieuwe verbetermaatregelen

☞ Specifieke, gerichte verbetermaatregelen zijn niet noodzakelijk om borging van het proces verder te verstevigen en de kwaliteit en betrouwbaarheid van de brongegevens te vergroten. De focus ligt bij het continue monitoren of de gegevens volledig, juist en tijdig worden verwerkt. Daartoe wordt rekening gehouden met het aanwezig zijn van voldoende kennis, capaciteit en een betrouwbare ICT-infrastructuur. Een doorlopend aandachtspunt is de samenwerking en tijdige en volledige levering van gegevens door de aanleverende zelfsturende teams. De gemeentelijke organisatie is zich bewust van de blijvende aandacht voor continuïteit en kwaliteit en betrouwbaarheid van de brongegevens. De gemeentelijke organisatie sorteert de afgelopen jaren voor op de samenhangende objectenregistratie en het Digitale Stelsel dat het fundament vormt voor de toekomstige Omgevingswet. Hiervoor is een intensieve afstemming en samenwerking aanwezig tussen de zelfsturende teams.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BAG
BAG beheerders zijn goed op de hoogte van de Catalogus BAG 2018 en zien voortdurend toe op kwaliteit van de BAG. De Praktijkhandleiding wet BAG wordt zo nodig geraadpleegd. Terugmeldingen worden altijd verwerkt en het kwaliteitsdashboard wordt actief gevolgd en gebruikt om fouten te herstellen en processen te verbeteren. Bezetting, processen en inzet zijn er op gericht de gestelde termijnen te halen.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BAG
Kennis delen is doorlopend een punt van aandacht, om de BAG kennis van de aanleverende teams op peil te brengen en te houden. Daarnaast is er structureel overleg met de betrokken teams waarmee de werkprocessen steeds worden gecontroleerd en verbeterd.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BAG
Kennis delen is doorlopend een punt van aandacht, om de BAG kennis van de aanleverende teams op peil te brengen en te houden. Daarnaast is er structureel overleg met de betrokken teams

waarmee de werkprocessen steeds worden gecontroleerd en verbeterd. De 'eigen processen' worden door de BAG beheerders gevolgd en aangescherpt of verbeterd wanneer dat nodig is.

☞ Voor wat betreft de BGT zijn voor het proces en de kwaliteit van de brongegevens geen specifieke verbetermaatregelen noodzakelijk. De gemeentelijke organisatie is zich bewust van de blijvende aandacht voor continuïteit en kwaliteit en betrouwbaarheid van de brongegevens. Hiervoor is een intensieve afstemming en samenwerking aanwezig tussen de zelfsturende teams. Ten opzichte van vorig jaar is de totaalscore gedaald van 100% naar 87%. De oorzaak is dat enkele terugmeldingen niet tijdig zijn verwerkt. Dat resulteerde in een lagere score voor zowel het onderdeel gegevenskwaliteit als het onderdeel proces en organisatie. Wij zien geen aanleiding om hiervoor verbetermaatregelen te treffen, omdat wij het als een incidentele tekortkoming in het proces zien. Van een structurele tekortkoming is geen sprake.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BGT
N.V.T.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitsverbeteringstrajecten BGT
N.V.T.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BGT
Periodieke inzage in kwaliteitsdashboard van medewerkers van de gemeente t.b.v. juiste regievoering.

☞ Voor wat betreft de BRO zijn voor het proces en de kwaliteit van de brongegevens geen specifieke verbetermaatregelen noodzakelijk. De gemeentelijke organisatie is zich bewust van de blijvende aandacht voor continuïteit en kwaliteit en betrouwbaarheid van de brongegevens. Hiervoor is een intensieve afstemming en samenwerking aanwezig tussen de zelfsturende teams enerzijds en de afstemming en samenwerking met aannemers anderzijds.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Kwaliteitseisen BRO
de ingerichte procesorganisatie continue evalueren, inclusief aandacht voor kwaliteitsbeheer.

Verbetermaatregelen ten aanzien van Borging proces BRO
Doorlopende evaluatie van de beschreven werkprocessen met aandacht voor een tijdige, juiste en volledige verwerking van mutaties in de BRO.